

GENESIS

1

- 1, Pa kudanga Ciuta wakata mtambo na caru. Caru cikava waka,
- 2 cambura kantu, ndipo mdima ukava pacanya pa ndimba; Mzimu wa Ciuta ukendendekanga pacanya pa maji.
- 3 Ciuta wakati, “Kuveko kungweruka”; ndipo kukavako kungwe-
- 4 ruka. Ciuta wakawona kungweruka kuti nkuweme; ndipo Ciuta
- 5 wakapatulanya kungweruka na mdima. Ciuta wakatya kungweruka Muhanya, na mdima wakawutya Usiku. Kukava mise na mlenji, zuva lakudanga.
- 6 Ciuta wakati, “Kuveko mlengalenga pakati pa maji, kupatulanya
- 7, maji ku maji.” Ciuta wakacita mlengalenga, kupatulanya maji ya pasi pa mlengalenga na maji ya pacanya pa mlengalenga. Ndipo
- 8 kukava nteura. Ciuta wakatya mlengalenga Mtambo. Kukava mise na mlenji, zuva laciiviri.
- 9 Ciuta wakati, “Maji ya pasi pa mtambo yongane pamo pa malo yamoza, kuti mtunda womizo uwoneke.” Ndipo kukava nteura.
- 10 Ciuta wakatya mtunda womizo Caru; kongana kwa maji wakakutya
- 11 Nyanja. Ciuta wakawona kuti nkuweme. Ndipo Ciuta wakati, “Caru cimezge uteka, na nteta zakupambika mbuto, na makuni ya vipambi yakupambika vipambi, kwakulingana na mtundu wake na wake, umo muli mbuto zake, pa caru.” Kukava nteura. Caru
- 12 cikamezga uteka, nteta zakupambika mbuto kwakulingana na mtundu wake, na makuni yakupambika vipambi umo muli mbuto yake, kwakulingana na mtundu wake. Ndipo Ciuta wakawona kuti
- 13 nkuweme. Kukava mise na mlenji, zuva lacityatu.
- 14 Ciuta wakati, “Kuveko miyuni mu mlengalenga wa mtambo yakupatulanya muhanya na usiku; yivenge vimanyikwiro vya nyengo,
- 15 na mazuva, na virimika; yivenge miyuni mu mlengalenga wa mtambo
- 16 yakungweruska caru.” Ndipo kukava nteura. Ciuta wakalenga miyuni yikuru yiviri; muni ukuru wakuwusa muhanya, muni ucoko
- 17 wakuwusa usiku; wakalenga nyenyezi wuwo. Ciuta wakayivika mu mlengalenga wa mtambo kuti yingweruskenga caru, mwakuti yivuse
- 18 muhanya na usiku, na kupatulanya kungweruka na mdima. Ndipo
- 19 Ciuta wakawona kuti nkuweme. Kukava mise na mlenji, zuva lacinayi.
- 20 Ciuta wakati, “Mu maji mubabike vyamoyo vinandi-nandi vya kwenda-kwenda, na viyuni viwuruke pacanya pa caru mu mlengalenga
- 21 wa mtambo.” Nteura Ciuta wakalenga visomba vikuru na vyamoyo vyose ivyo nvinandi mu maji, mtundu wake na wake, na viyuni vyose vya mapapindo, mtundu wake na wake. Ndipo Ciuta wakawona kuti
- 22 nkuweme. Ciuta wakavitumbika, wakati, “Babanani, mwandane,

- 23 muzuzge maji ya mu nyanja, na viyuni vyandane pa caru,” Kukava mise na mlenji, zuva lacinkonde.
- 24 Ciuta wakati, “Mu caru mubabik evyamoyo mtundu na mtundu, vyakuveta na vyakukwava, na vinyama vya caru mtundu na mtundu.”
- 25 Ndipo kukava nteura. Ciuta wakacita vinyama vya caru mtundu na mtundu, na vyakuveta mtundu wake na wake, na vyose vyakukwava pasi mtundu wake na wake. Ndipo Ciuta wakawona kuti nkuweme.
- 26 Ciuta wakati, “Tilenge muntu mu cikozgo citu, kwakulingana na nkharo yitu; wave na mazaza pa somba za mu nyanja, na pa viyuni vya mu dera, na pa vyakuveta, na pa caru cose, na pa vyakukwava
- 27 vyose ivyo vikukwava pa caru.” Ciuta wakalenga muntu mu cikozgo cake, mu cikozgo ca Ciuta wakamulenga; wakalenga ivo, mwanarumi na mwanakazi. Ciuta wakavatumbika, wakati kwa ivo, “Babanani, mwandane, muzuzge caru, mucitereske; muve na mazaza pa somba zamu nyanja, na pa viyuni vyamu dera, na pa vyamoyo vyose ivyo
- 29 vikwenda pa caru.” Ciuta wakati, “Wonani, ndamupani imwe nteta zose izo zikupambika mbuto mu caru cose, na makuni yose umo muli
- 30 mbuto mu vipambi vyake; vitivivenge kurya kwa imwe. Vinyama vyose vyamu caru, na viyuni vyose vyamu dera, na vyakukwava vyose vyapa caru, mwa vyose ivyo muli umoyo, ndavipa nteta zose zivisi
- 31 zivenge kurya.” Ndipo kukava nteura. Ciuta wakawona vyose ivyo wakavilenga, ndipo wonani, vikava viweme comene. Kukava mise na mlenji, zuva lacinkonde na limo.

2

- 1, Nteura mtambo na caru vikafiskika, na mawumba yavo yose. Pa
- 2 zuva lacinkonde na civiri Ciuta wakafiska mlimo wake uwo wakawucita, ndipo wapakumula pa zuva lacinkonde na civiri ku milimo yake
- 3 yose. Ciuta wakatumbika zuva lacinkonde na civiri, wakalipatula na kulituviska, cifukwa kuti mwa ilo wapakumula ku milimo yake yose iyo Ciuta wakayicita pa kulenga.

* *

- 4 Aya ndiyo malengeko ya mtambo na ya caru para vikalengekanga.
- 5 Mu zuva leneilo Yehova Ciuta wakacitira caru na mtambo, para mbuto zamu tengere pakavavye mu caru, na nteta zose zamu tengere zindayambe kumera—cifukwa Yehova Ciuta wakava wandarokweske
- 6 vura pa caru, ndipo kukavavye muntu wakulima nyata; kweni wakawera nyatutwe kufumira pa caru, na kutirira mtunda wose wa caru—
- 7 penepapo Yehova Ciuta wakawumba muntu na dongo la pasi, na kuthutiramo mu mpuno zake mvuci wa umoyo; ndipo muntu wakazgoka mzimu wamoyo. Yehova Ciuta wakapandamunda mu Eden, ku mafumiro ya dazi; mwenemumo ndimo wakavika muntu uyo
- 9 wakamuwumba. Yehova Ciuta wakamezga mu dongo makuni yose

ayo ngaweme mu maso pa kuyalaviska, na yakwenerera kurya, ndiposo na kuni la umoyo mukati-kati mwa munda, na kuni la kumanyiska uweme na uheni.

10 Mukafuma mronga mu Eden wakutirira munda; ukamba kupatu-
11 kana mwenemumo, ukava mironga yinayi. Zina la wakudanga ndi
12 Pison; ndiwo ukuzingirizga caru cose ca Havila, kwenekuko kuli
13 golide; golide la caru ico ndiweme; muli na bideli na libwe la onike.
14 Zina la mronga waciviri ndi Gihon; weneuwo ndiwo ukuzingirizga
15 caru cose ca Kush. Zina la mronga wacitatu ndi Hidekel, weneuwo
16 ndiwo ukwenda ku mafumiro ya dazi kwa Assyria. Mronga wacinayi
17 ndi Eufates.

15 Yehova Ciuta wakatora muntu uyo, wakamuika mu munda wa
16 Eden kuti walimenge na kuwusungirira. Yehova Ciuta wakamu-
17 langulira muntu, wakati, “Vya makuni yose yamu munda uryenge
18 kwawanangwa; kweni vya kuni la kumanyiska uweme na uheni
19 ungaryanga, cifukwa mu zuva leneilo tiuryerengepo, tiufwenge nadi.”
18 Yehova Ciuta wakati, “Kuti nkuweme cara kuti muntu wakhare
19 yeka; tindimucitire movwiri wakumwenerera.” Nteura Yehova Ciuta
20 mu dongo la caru wakawumba vinyama vyose vyamu tengere, na
21 viyuni vyose vyamu dera, ndipo wakiza navyo ku muntu kuti wawone
22 umo tiwavyire mazina; ndipo mazina yose ayo muntu wakavitya
23 vyamoyo vyose, yeneayo ndiyo mazina yavyo. Muntu wakavitya
24 mazina vyakuveta vyose, na viyuni vyamu dera, na vyamoyo vyose
25 vyamu tengere; kweni kuti kukasangika movwiri wakumwenerera
26 muntu cara. Nteura Yehova Ciuta wakakizgira muntu tulo tuzitu;
27 wacali kugona tulo wakatorako mbambo yake yimoza na kuwezgerako
28 nyama papo yikafuma; mbambo iyo Yehova Ciuta wakatorako ku
29 muntu, wakayicita mwanakazi, wakiza naye ku muntu. Ndipo muntu
30 wakati,

“Uyu sono nciwangwa ca viwangwa vyane na nyama ya nyama
yane; tiwatyike Mwanakazi, cifukwa wakatoreka ku Mwanarumi.”

24 Pa cifukwa ici mwanarumi tiwasidenge wiske na nyina na kubatikana
25 na muwoli wake, ndipo tivabenge tupi limoza. Uose paviri wuwo
vaka nkuli, muntu na muwoli wake, ndipo vakavaye soni.

3

1 Njoka yikava yiryarya comene kwakuruka vinyama vyose vyamu
tengere ivyo Yehova Ciuta wakavicita. Yikati ku mwanakazi, “Uati,
kasi Ciuta wanena kuti, Mureke kurya vipambi vya makuni yose yamu
2 munda?” Mwanakazi wakati ku njoka, “Tiryenge vipambi vya
3 makuni ya munda; kweni vipambi vya kuni ilo liri pakati-kati pa
4 munda Ciuta wati, Mungaryanga, nesi kulikwaska, mzire mufwe.”
5 Kweni njoka yikati ku mwanakazi, “Mutimufwenge cara. Cifukwa
Ciuta wakumanya kuti mu zuva leneilo timuryerengepo maso yinu
tiyajurikenge, timuvonge nga ndi Ciuta, kumanya uweme na uheni.”

- 6 Nteura para mwanakazi wakawona kuni kuti likwenerera kurya, na kuti ndiweme mu maso, ndiposo ndi kuni lakunwekera kupa mahara, wakatorapo vipambi vyake, wakarya; ndiposo wakapako mfumu wake
- 7 pamo naye, nayo wakarya. Maso yabo yakajurika uviri wuwo, vakamanya kuti vakava nkhuli; ndipo vakasona mahamba ya mkuyu, kujicitira vyakuvwara.
- 8 Ndipo vakapulika mazgu ya Yehova Ciuta kwenda mu munda na mise kwatima; mwanarumi na muwoli wake vakabisama pamaso pa
- 9 Yehova Ciuta mukati mwa makuni ya munda. Kweni Yehova Ciuta
- 10 wacema mwanarumi, wakati kwa iye, "Ulinku kasi?" Wakati, "Nkapulika mazgu yinu mu munda, ndipo nkopa cifukwa nkava
- 11 nkhuli; nteura nkabisama." Wakati, "Njani wakuphalira iwe uli nkhuli? Kasi warya vya kuni ilo nkakuwuzga kuti ureke kurya?"
- 12 Mwanarumi wakati, "Mwanakazi mweneuyu mukandipa kuti wa-
- 13 kharengene nane, ndiye wakandipa vya kuni, nkarya." Yehova Ciuta wakati ku mwanakazi, "Ncici ici wacita?" Mwanakazi wakati,
- 14 "Njoka yikandipusika ine, nkarya." Ndipo Yehova Ciuta wakati ku njoka,
- "Cifukwa cakuti wacita ici,
ndiwe watembeka kwakuruska vyakuweta vyose,
na vinyama vyose vyamu tengere;
utiwendenge pa ntumbo yako,
na kurya fuvu,
mazuva yose ya umoyo wako.
- 15 Tindivike cimpindikwa pakati pa iwe na mwanakazi,
na pakati pa mpapu yako na mpapu yake;
tiyibwanyenge mutu wako,
iwe tiurumenge citende cake."
- 16 Ku mwanakazi wakati,
"Tindandaniske comene suzgo yako pa kutora ntumbo kwako;
tiusuzgike pa kubaba vana,
ndipouli khumbo lako lamkuva ku mfumu wako;
ndipo iye tiwavusenge pacanya pako."
- 17 Kwa Adam wakati,
"Cifukwa wapulikira mazgu ya muwoli wako,
warya vya kuni ilo nkakuwuzga kuti,
Ungaryangako;
caru catembeka cifukwa ca iwe;
mu suzgo tiuryenge mazuva yose ya umoyo wako;
- 18 minga na ntura ticikumezgere;
ndipo tiuryenge nteta zaku tengere.
- 19 Tiuryenge kurya tukuta pa cisko cako
usuke uwerere ku fuvu,
cifukwa ukatoreka mwenemumo;
ndiwe fuvu,
ndipo ku fuvu tiuwerereko."

- 20 Mwanarumi wakatya zina la muwoli wake Eve, cifukwa ndiye
21 nyinabo wa umoyo wose. Yehova Ciuta wakavacitira Adam na
muwoli wake minjirira ya vikumba, na kuvavwarika.
- 22 Ndipo Yehova Ciuta wakati, “Wonani, muntu wava nga njumoza
wa ise, wakumanya uweme na uheni; ndipo sono mzire wanyoroske
woko lake na kutora vya kuni la umoyo wuwo, na kurya, na kuyuma
23 kwa muyirayira”—nteura Yehova Ciuta wakamufumiska mu munda
24 wa Eden, kuti walimenge dongo ilo wakatorekamo. Wakamuci-
mbizga muntu; wakavika Kerubim ku mafumiro ya dazi kwa munda
wa Eden, na lupanga lwa moto lwakuzgokera kosekose, kusunga
ntowa yaku kuni la umoyo.

Mazgu ya Ciuta

THE BIBLE SOCIETIES IN ZAMBIA AND MALAWI

LUSAKA

BLANTYRE